Speech Fleur Gräper-van Koolwijk Congres 101

U kunt hier de integrale congresspeech van partijvoorzitter Fleur Gräper – van Koolwijk bekijken of nalezen. De speech is gehouden op 18 april 2015 in Rotterdam.

De verkiezingsdag is één van de meest bizarre dagen die er zijn. Ze geven je het gevoel van zeven dagen in één. Ze beginnen ver voor zonsopgang als de kandidaten en vrijwilligers in het donker uitwaaieren om de laatste folder te verspreiden. En ze eindigen ver na middenacht na de toespraken en het feestgedruis. De uren daar tussen trekken uit in een tergend traag tempo .

Zo omschreef een van de speechschrijvers van Bill Clinton het eens. En zo voelde ik me op 18 maart. Op de kop af precies een maand geleden. Onwennig. De campagne zat er nu echt op. Onrustig. Op zo'n laatste dag – jullie kennen dat wel – wil je nog zoveel doen. Zo veel posters plakken, zo veel folders uitdelen, zo veel mensen overtuigen om op ons te stemmen. En misschien ook wel onzeker.

Ik dacht terug aan maart 2003 toen ik zelf lijsttrekker was voor de Provinciale Statenverkiezingen. Toen we als partij tik – op tik – op tik kregen. In een tijd dat winnen nog heel ver weg was. We zijn een eind gekomen sindsdien. Door te investeren in onze leden met training en opleiding en door het – keer op keer en met elkaar – uitdragen van een gezamenlijk verhaal, zijn we een herkenbare partij geworden.

Maar die tijd, terug in 2003, leerde mij dat in de politiek niets vanzelfsprekend is. Zo zijn hard werken én een goed verhaal hebben geen garantie voor kiezersgunst. En dus was op 18 maart de twijfel heel even weer terug. De twijfel of het ons zou lukken – opnieuw – voor de 8ste keer op rij verkiezingen winnen. Er was maar één manier om er achter te komen. Wachten tot de zeven dagen gerold in één dag van de verkiezingsdag waren verstreken. Het was het wachten waard. Na het tellen van de stemmen bleek dat de kiezer ons goede verhaal, ons harde werken, en onze strakke campagne opnieuw te hebben beloond!

Met 12 lijsttrekkers, 12 lijsttrekkers die allemaal hun eigenheid van hun provincies hebben laten zien.

- Tim Zwertbroek die zich de komende jaren wil inzetten om van Groningen dé provincie te maken op het gebied van duurzame energie en daarvoor beloond werd door 33 procent te groeien;
- Michiel Rijsberman die een economie wil bouwen die gefundeerd is op windenergie. En ook hij kreeg er een zetel bij en ging van 3 naar 4;

- Geertjan Wenneker die zoekt naar mogelijkheden waardoor cultuur-erfgoed toegankelijk en beleefbaar blijft. En dat na een groei van veertig procent doet met zes collega's;
- Anne-Marie Spierings voor wie groei en een gezonde leefomgeving wel degelijk hand in hand kunnen gaan. En daarvoor met 2 zetels winst werd beloond;
- Ton Veraart die inzet op verbindingen tussen natuur, innovatie en duurzame energie. We groeien met vijftig procent van 2 naar 3 zetels;
- Margreet Mulder die met *Us* en *Mienskip* nieuwe kleur wil geven aan Fryslân. Ook daar hebben we nu 3 zetels;
- Margreet Overmeen voor wie *Noaberschap* de sleutel is tot het realiseren van ambities. Dankzij het enthousiasme van het team van Margreet groeiden we naar 5 zetels;
- Joke Geldhof die opnieuw vier jaar de uitdaging aan gaat om het landschap open te houden en de steden compact en innovatief. Mede dankzij haar inzet in het college werden we beloond met een groei van 67% naar maar liefst 10 zetels;
- Michiel Scheffer voor wie hervormen en moderniseren samengaat met een vereenvoudiging van bestuur. Zo krijgen ondernemers en burgers de ruimte om aan de slag te gaan. En krijgt D66 met 7 zetels de kans om het beleid in Gelderland nog groener te kleuren;
- Niels Hoefnagels die door duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen en talent Utrecht wil voorbereiden op de uitdagingen van de toekomst. Nek aan nek ging het om de grootste partij. Een bijna verdubbeling van 5 naar 9 zetels;
- Marianne van der Tol, voor wie de grenzen niet bij de provincie ophouden als het gaat om het stimuleren van nieuwe economische groei. Een verdubbeling was het resultaat, van 2 naar 4 zetels;
- En Leon Vaessen voor wie landsgrenzen er zijn om te worden opengebroken zodat er een echte Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking kan ontstaan. We groeiden met die boodschap 100% en verdubbelden van 2 naar 4 zetels.

Verschillend, maar met als belangrijkste overeenkomst: alle twaalf zijn ze beloond. In Nederland is er geen D66 fractie die niet is gegroeid.

En Democraten, we deden het met elkaar. Ook daarin herken je een D66'er. We helpen elkaar. Ook als de verkiezingen niet over jouw stoeltje gaan. Het lijkt gewóón, maar het is niet vanzelfsprekend. Zo was het geweldig om in Emmen aan te komen met de bus en daar de hele afdeling en de raadsleden uit de omgeving te ontmoeten. Net zoals het bijzonder is, zoals de héle Tweede Kamerfractie er opnieuw stond. Ze waren er altijd en overal om in heel Nederland op de warme maar vooral koude dagen de straat op te gaan. Buiten hun kamerwerkzaamheden om, maakten zij samen met vele andere vrijwilligers in de partij tijd vrij om flyers uit te delen, de brievenbussen te vullen, en het gesprek aan te gaan om zo de kiezer

te overtuigen dat een stem op D66 dubbel telde. Bij ons maakt het niet uit welke plek je inneemt in de partij, campagnevoeren doe je met elkaar. Ook dat is democratie. Ook dat zijn democraten.

Democraten,
Onze 67 statenleden hebben niet alleen de taak om voor bestuurlijk slagkrachtige provincies te zorgen. Met hen hebben we ook een stevigere positie in de Eerste Kamer. En ook daar boeken we dus winst. We hadden ingezet op 10 zetels. We krijgen 10 zetels. D66 is met Thom en zijn team sterker dan ooit.

Maar, met de komst van zeven nieuwe senatoren, nemen we binnenkort ook afscheid van twee. Roger van Boxtel en Marijke Scholten. Namens de partij bedank ik jullie voor je scherpte, wijsheid en reflectie. Marijke voerde vele lange en intensieve debatten met name over alle wetswijzigingen in de zorg. Samen met Vera en Pia was zij in Den Haag het gezicht van D66, dat er voor zorgde dat het PGB als *recht* wettelijk verankerd werd, dat patiënten *inspraak* krijgen in de zorgplannen van gemeenten, en meer mensen *toegang* krijgen tot verzorgingshuizen. Marijke heeft de zorg moderner gemaakt en menselijk gehouden. En Roger, charmant en vol humor, maar politiek vlijmscherp. Je was op je plek in de Eerste Kamer, maar je wilde nog één keer iets anders. Dat dit niet goed samen gaat is te begrijpen, maar is wel een groot gemis. De komende maanden worden de maanden van nieuwe uitdagingen. Ik hoop van harte dat je ons daarbij niet uit het oog verliest.

Democraten,
Dat moment van twijfel, bij mij een maand geleden, past bij ons. Die momenten van twijfel – het handelsmerk van Hans van Mierlo. Die was er op de gracht, al die jaren geleden. We wisten dat we het anders wilden, maar niet per sé hoe. Maar de twijfel heeft ons nooit weerhouden om te gaan doen. Om het gesprek aan te gaan. Om je ideeën te spiegelen en te toetsen. Om je af te vragen of je het verhaal goed genoeg hebt verteld. Dat moment van twijfel was er in 2006 toen we met een halve zetel in de peilingen ons afvroegen hoe onze boodschap nog in het politieke landschap paste. Maar ook toen gingen we aan de slag, toen we als congres – op een steenworp hiervandaan in de Doelen- de notitie Klaar voor de Klim aannamen. De bodem was hard, maar de veerkracht die D66’ers zo eigen maakt, zorgde voor een harde stuit omhoog. Wijzer door schade. Idealistischer door verlies.

De afgelopen 2 jaar heb ik meer dan 100 afdelingen bezocht en ben ik bij alle regio’s langs geweest. En overal waar ik kwam waren we met elkaar aan de slag om de partij sterker, het fundament steviger, en de verenging bruisender te maken.

Zo zag ik in Hoorn, hoe de jaarlijkse eindejaars-BBQ werd aangegrepen om het netwerk en de relaties met de omliggende afdelingen aan te halen. Door samen te werken en dat wat nodig is gezamenlijk te organiseren, blijft er meer tijd en energie over voor al die dingen die lid zijn van een politieke vereniging zo leuk maakt.

In Leiderdorp nodigden ze me uit om te bespreken hoe je als kleinere afdeling kunt blijven vernieuwen en groeien. Ook daar geen pasklare oplossing, maar wel veel enthousiasme om te gaan experimenteren. Ik kwam een half jaar later terug om in mijn oude woonwijk te canvassen en met succes. Ze werden op 18 maart 2014 de grootste partij.

Ik was in Zwolle bij een door D66 Overijssel georganiseerde vrouwendag. De helft van de aanwezigen was aan het begin van de middag nog geen lid. Een groot deel aan het einde van de middag wel. Marion Wichard vond het hoog tijd dat er meer aandacht kwam voor diversiteit, maar vooral dat vrouwen daarbij *zelf* aan zet waren. Ze ging niet naar anderen kijken, maar nam zelf verantwoordelijkheid. Een actieve houding die past bij de partij die wij zijn. Een actieve houding ook die door inmiddels ruim 200 mensen is omgezet in een lidmaatschap van het Els Borst Netwerk

In Utrecht gingen ze ervoor: de grootste D66 fractie van Nederland worden. De eer gaat met 14 zetels naar Amsterdam. Maar de fractie in Utrecht bedacht in plaats daarvan een groots alternatief. Ze nodigden hun Amsterdamse collega's uit in hun raadszaal. Om van elkaar te leren en te zien hoe ze door samen te werken D66 als geheel kunnen versterken. Kansen zoeken en ze pakken. Elkaar actief opzoeken. En met als bijvangst dat toch heel even een echte super-D66-fractie in de raadsbankjes van Utrecht zat.

Dat D66 van iedereen is, laten ze hier zien in Rotterdam. Onder het mom Midden in Rotterdam gaan ze daar de wijken in. Alle wijken. Niet alleen in campagnetijd, maar de het hele jaar door. Ze praten met ondernemers, bewonersorganisaties en verenigingen. Maar staan daarbij ook gewoon op straat. Samenwerken en van elkaar leren geldt immers ook voor de wereld buiten ons.

In Texel werd mij duidelijk wat er nog aan groeipotentie in de partij zit. Bij de uitreiking van de Jet de Bussy penning aan Frans Visman, waren niet alleen bijna alle leden van de afdeling aanwezig, maar had ook menigeen zijn buurman of buurvrouw meegenomen. Immers, wat is een beter moment om die vastberaden kiezer – maar nog geen lid – over te halen om lid te worden dan bij een feestje?

Als iedereen dat het komende jaar doet – een D66 fan, een kiezer of een potentieel lid overhalen om zich daadwerkelijk aan te melden – gaan we onze ledenwerfdoelstellingen halen en kunnen we zomaar aan het einde van het jaar de grootste liberale partij van Nederland zijn. Een mooi begin van ons jubileumjaar.

En tenslotte mijn eigen stad. Groningen. Waar in het college werk wordt gemaakt van de deuren en ramen open. Door open te staan voor ideeën van anderen en de stad actief te betrekken bij het beleid weet de D66-fractie daar de verbindingen met de inwoners te leggen. Of het nu gaat om het invullen van het nieuwe fietsbeleid of om het ondersteunen van het initiatief G1000. In Groningen laat D66 zien dat ze het debat niet uit de weg gaat.

Dat debat durven aangaan, onze idealen durven toetsen en aan onszelf durven twijfelen. Dat is geen zwakte, maar de grootste kracht die een politieke beweging maar kan bezitten. D66'ers met een hart vol idealen en een hoofd vol ideeën. Dat maakt D66.

Democraten,
18 maart konden we weer even trots zijn op het behaalde resultaat. Trots zijn dat ons harde werken is beloond. Het is immers niet eenvoudig om verkiezingen te winnen. Maar het is nog een grotere uitdaging om dag in dag uit in de praktijk te laten zien waar wij voor staan en hoe D66, niet allen vanuit Den Haag maar gemeente voor gemeente, stad voor stad en provincie voor provincie dit land vooruit brengt. Daarom staat hier een trotse voorzitter. Want we láten het zien en we máken het waar.

Maar nu, een maand verder horen die momenten van twijfel er ook weer bij. Als drijfveer om je handen uit de mouwen te steken. Je oor te luister te leggen én onze verhalen aan te scherpen. En te reageren op de grote en kleine problemen van alledag. Zodat men ziet dat we er wat aan willen doen. Die momenten van twijfel houden onze gedachten scherp en onze idealen fris.

Dat maakt ons democraten.
Dat maakt ons D66.